

koninklijke
metaalunie

 NRK | RUBBER & KUNSTSTOF
We kunnen niet zonder!

nbov
*Ondernemend in
brood en banket*

 KVGO

CBM

 BOVAG

 vbw
voor de bloemist

 ADN

 KNS
Koninklijke
Nederlandse
Slagers

 VAKCENTRUM
Voor zelfstandig retailondernemers

De Tweede Kamer
Informatie drs. M.I. Hamer
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Nieuwegein, 3 juni 2021

Betreft: Wens MKB - Een toekomstbestendige financiering van de klimaatrekening

Geachte mevrouw Hamer,

Bijna iedereen is het erover eens dat Klimaatverandering en de daaraan gekoppelde transitie naar een duurzame economie met verminderde CO₂-uitstoot topprioriteit verdient. De samenleving - inclusief ondernemers - wil haar verantwoordelijkheid nemen om de klimaatverandering op een acceptabele wijze te beperken. De klimaataanpak is een mondiale aangelegenheid. Toch is het van belang om eerst te focussen op de stappen die wij in Nederland kunnen zetten richting een duurzame samenleving en economie. Deze transitie gaat iedereen voelen.

De overgang naar een duurzame economie vraagt om doordacht beleid. De transitie moet betaalbaar zijn voor 'gewone' gezinnen, maar ook voor 'gewone' MKB-ondernemers. Het verdienvermogen van Nederland mag geen schade ondervinden van een onevenwichtige aanpak. Ondernemers in het MKB willen hun steentje blijven bijdragen, maar wel door een realistische en eerlijke route. Zo kunnen zij ook de grote nationale banenmotor blijven.

Eerlijke verdeling kosten energietransitie

Belangrijke vertegenwoordigers van het MKB-bedrijfsleven: Koninklijke Metaalunie, Federatie Nederlandse rubber- en kunststofindustrie (NRK), Nederlandse brood- en banketbakkers ondernemersvereniging (NBOV), Koninklijke CBM branchevereniging voor interieurbouw en meubelindustrie, KVGGO brancheorganisatie grafimedia, BOVAG, Vakcentrum voor Zelfstandige Retail Ondernemers, Vereniging Bloemist Winkeliers (VBW), AGF Detailhandel Nederland (ADN), Koninklijke Nederlandse Slagers (KNS) nemen samen met hun circa 45.000 leden al jaren hun verantwoordelijkheid in de transitie naar een duurzame economie. Doel hierbij is het reduceren van de emissie van CO₂. Voor het MKB is het daarbij in toenemende mate belangrijk dat de rekening voor de verduurzaming eerlijk verdeeld wordt. Een eerlijke verdeling tussen burgers aan de ene kant en bedrijven aan de andere kant. Maar óók een eerlijke verdeling tussen aan de ene kant de ondernemers in het MKB en aan de andere kant de energie-intensieve industrie (olieraffinage, basischemie, basismetaal).

Rekening en subsidies niet eerlijk verdeeld

De afgelopen jaren is de rekening van de energietransitie eenzijdig bij ondernemers in het MKB gelegd. Dit komt onder meer door de scheve (degressieve) kostenverdeling van de *Opslag Duurzame Energie* (ODE); een opslag op de energierekening van waaruit de subsidieregeling voor duurzame energie en klimaattransitie (SDE++) wordt gefinancierd. Bovendien is de verdeling van de ODE-kosten per 2020 verschoven. Hierdoor dragen bedrijven twee derde van de lasten en huishoudens een derde. Omdat binnen het bedrijfsleven breed de energie-intensieve industrie helemaal of grotendeels is vrijgesteld van de (toch al degressieve) energiebelasting en ODE, ligt de (gestegen) ODE-last op dit moment hoofdzakelijk bij ondernemers in het MKB. Concreet wordt de subsidieregeling SDE++ via de ODE voor 80% gevuld door ondernemers in het ambachtelijke- en industriële MKB en voor 20% door de energie-intensieve industrie.¹

Daar komt bij dat de subsidieregeling SDE++ voor de sector industrie niet aangewend kan worden door ondernemers in het ambachtelijke- en industriële MKB. Deze regeling, die richting 2030 oploopt naar 550 miljoen euro², zal voor een groot deel aangewend worden voor CO₂-opslag en waterstof, waarvan alleen de energie-intensieve industrie profiteert.

Door de onevenredig grote stijging van de energierekening enerzijds en de beperkte toegang tot subsidies anderzijds wordt het MKB-sectoren moeilijk gemaakt om te blijven verduurzamen. De ODE-stijging elektriciteit bedraagt bij de rubber- en kunststofindustrie 450% in 2021 ten opzichte van 2018.³ Per ton CO₂-uitstoot betaalt een mkb-maakbedrijf in de metaal inmiddels gemiddeld 75 keer meer ODE dan een olieraffinaderij.¹ Die kostenstijging is extra wrang omdat een substantieel deel van de mkb-ondernemers de CO₂-emissies heeft verlaagd door de inkoop van duurzame energie en/of eigen productie via zonnepanelen. Daarbij is het mkb de enige sector met een wettelijke plicht tot het besparen van energie. Over de afgelopen 10 jaar hebben veel mkb-sectoren een bovengemiddelde CO₂-besparing laten zien, terwijl de uitstoot in de energie-intensieve industrie is gestegen.⁴

¹ <https://milieudefensie.nl/actueel/wob-onderzoek-mkb-betaalt-vergroening-zware-industrie>

² [Klimaatakkoord, https://www.klimaatakkoord.nl/industrie/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord-hoofdstuk-industrie](https://www.klimaatakkoord.nl/industrie/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord-hoofdstuk-industrie)

³ [Op basis van doorrekening NRK van de ODE 2018-2021](#)

⁴ https://milieudefensie.nl/actueel/business_as_usual.pdf

Naar een rechtvaardige verdeling van de kosten

Maatschappij breed neemt de roep om een rechtvaardige en effectieve verdeling van de lasten en lusten voor verduurzaming toe. Ook bedrijfsleven breed wordt erkent dat het mkb fiscaal ontlast moet worden en dat de ODE verlaagd/opgeheven zou moeten worden. Over de financiering daarvan hebben ondertekenaars van deze brief een uitgesproken mening.

Er moet ingezet worden op een verlaging van de ODE, specifiek ten bate van het mkb. Hierdoor wordt ook recht gedaan aan de veel lagere CO₂-uitstoot van dat MKB. De financiering van die verlaging moet dan vanzelfsprekend niet gezocht worden bij bronnen die uiteindelijk toch de portemonnee (kunnen) raken van datzelfde MKB maar bij bronnen die aansluiten op- en recht doen aan de feitelijke CO₂-uitstoot in Nederland. Geen lastenverzwaring derhalve maar een lastenverschuiving en wel op een zodanige wijze dat deze rechtvaardiger wordt. Het spreekt voor zich dat de verschuiving haar grenzen kent op het moment dat deze 'carbon leakage' oplevert en daarmee ten koste gaat van productie en/of werkgelegenheid. Op basis van onderzoek door CE Delft kan echter worden geconcludeerd dat die grens nog niet in zicht is. Hierdoor kan er op zodanige wijze worden verschoven dat de lasten binnen het bedrijfsleven rechtvaardiger worden verdeeld zonder dat banen- of productieverlies optreedt.

Toekomstbestendige financiering van de klimaatrekening

De huidige financiering van de verduurzaming is niet toekomstbestendig. Ondertekenaars van deze brief verzoeken u in een nieuw Regeerakkoord afspraken op te nemen die borgen dat in de komende kabinetsperiode nieuwe instrumenten worden ontwikkeld voor een rechtvaardige, effectieve en daarmee toekomstbestendige financiering van een florerende duurzame Nederlandse economie.

In het vertrouwen dat u deze voorstellen wilt meenemen in uw gesprekken over een nieuw Regeerakkoord wordt nog verwezen naar de bijlage bij deze brief waarin meer in detail wordt ingegaan op de wensen.

Met vriendelijke groet,

Hans Tanger

vicevoorzitter

Fried Kaanen

voorzitter

Arend Kisteman

voorzitter

Marcel Horjus

voorzitter

Dick Naafs

voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to read "H. ten Broeke".

Han ten Broeke
algemeen voorzitter

voor de bloemist

A handwritten signature in black ink, appearing to read "M. Maasse".

Marco Maasse
algemeen directeur

A handwritten signature in black ink, appearing to read "M. Maasse".

Marco Maasse
algemeen directeur

Koninklijke
Nederlandse
Slagers

A handwritten signature in black ink, appearing to read "M. Lemsom".

Marian Lemsom
directeur

A handwritten signature in black ink, appearing to read "P. Hoogstraaten".

Patricia Hoogstraaten
directeur

De ondertekenaars van deze brief vertegenwoordigen sectoren met in totaal circa 45.000 bedrijven, circa 500.000 werknemers en een gezamenlijke omzet van ongeveer 165 miljard euro.

BIJLAGE:

Koninklijke Metaalunie, Federatie Nederlandse rubber- en kunststofindustrie (NRK), Nederlandse brood- en banketbakers ondernemersvereniging (NBOV), Koninklijke CBM branchevereniging voor interieurbouw en meubelindustrie, KVGGO brancheorganisatie grafimedia, BOVAG, Vakcentrum voor Zelfstandige Retail Ondernemers, Vereniging Bloemist Winkeliers (VBW), AGF Detailhandel Nederland (ADN), Koninklijke Nederlandse Slagers (KNS).

Twee mogelijkheden voor lastenverschuiving in kader van verduurzaming binnen de sector industrie

Er zijn twee verschillende mogelijkheden om de klimaatlastendruk binnen de sector industrie eerlijker te verdelen:

1. ODE-tarieven per schijf en vrijstellingen herzien

Op dit moment hebben de grootste energie-intensieve bedrijven (olieraffinage, basischemie, basismetaal) tal van vrijstellingen, waardoor deze ondernemingen nauwelijks bijdragen aan de ODE-last. Door deze vrijstellingen te schrappen en door het zeer lage tarief in schijf 4 te verhogen, zal de energie-intensieve industrie meer bijdragen aan het vullen van de SDE++ subsidieregeling. Daarbij kan ook gedacht worden aan het aanslaan van ODE op aardolie- en steenkoolverbruik. Nu wordt alleen ODE aangeslagen op aardgas- en elektriciteitsverbruik. De ODE in schijf 3 kan dan worden verlaagd. Zo ontstaat een meer evenwichtige verdeling, waarbij de energie-intensieve industrie tevens haar eigen subsidieregeling vult.

2. Milde vlakke CO₂-heffing voor ondernemingen met verplichte CO₂-boekhouding en AVI's

De bestaande CO₂-heffing voor de Nederlandse ETS-industrie voorziet enkel in een marginale heffing aan de bovenkant die de ondernemingen moet bewegen om hun uitstoot zodanig te verlagen dat het klimaatdoel van 2030 wordt behaald (14,3 miljoen ton CO₂-reductie in de industrie). Daarvoor kunnen de ondernemingen gebruik maken van SDE++-subsidies. Onder deze marginale CO₂-heffing ontvangen de ETS-bedrijven gratis 'dispensatierechten'. Deze dispensatierechten kunnen vervangen worden voor een relatief lage (milde) vlakke CO₂-heffing met als voornaamste doel om geld op te halen voor het vullen van de SDE++-subsidieregeling voor de industrie (oplopend naar 550 miljoen euro in 2030). Hierdoor wordt automatisch betaald naar rato van uitstoot en dragen de grootste uitstoters naar verhouding bij. Dit zijn ook de ondernemingen die aanspraak maken op het grootste deel van de subsidieregeling. De ODE kan dan sterk worden verlaagd in schijf 3, zodat het MKB wordt ontzien. Aanvullend kunnen afvalverbrandingsinstallaties ook onder deze heffing worden gebracht.

CE Delft heeft deze variant doorgerekend en concludeerde dat een vlakke CO₂-heffing van 10 euro per ton in 2022, oplopend naar 18 euro in 2030, voldoende is om de SDE++ subsidieregeling voor de industrie te vullen. De ODE kan dan worden verlaagd met 45% in schijf 3 voor zowel elektriciteit als aardgas. CE Delft verwacht daarbij dat deze verbreding van de bestaande CO₂-heffing in de industrie netto geen banen hoeft te kosten.⁵

⁵ <https://ce.nl/publicaties/verbreding-co2-heffing-in-de-industrie-een-alternatief-voor-de-verhoging-van-de-ode/#>